

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นรากฐานของการพัฒนาคุณภาพคน การศึกษาสร้างคนให้มีคุณภาพ เป็นคนเก่งมีระเบียบวินัย มีความซื่อสัตย์สุจริตรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม มีความสามัคคี และรักชาติตลอดจนมีความสำนึกของความเป็นไทย รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 จึงมีเจตนาให้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคน คุ่มครองสิทธิสร้างความสะดวก ให้โอกาสทุกคนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง และให้โอกาสทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 49 ระบุว่า “บุคคลย่อม มีสิทธิ เสมอกันในการรับ การศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดย ไม่เก็บค่าใช้จ่าย” การจัดการศึกษาอบรมของรัฐต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นและเอกชน ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐย่อมได้รับความคุ้มครอง”และมาตรา 80 (3) ระบุว่า “พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกระดับและทุกรูปแบบให้สอดคล้อง กับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม” จัดให้มีแผนการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายเพื่อ การพัฒนาการศึกษาของชาติ จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ ก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก และ (4) ระบุว่า “ส่งเสริมและสนับสนุนการกระจาย อำนาจเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน องค์กรศาสนา และเอกชน จัดและมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนามาตรฐานคุณภาพการศึกษาให้เท่าเทียมและสอดคล้องกับ แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ” (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550. 2550 : 24)

สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้เน้นให้ทุกส่วนของสังคม คือ บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันทางศาสนาสถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาระหว่างสถานศึกษาและชุมชน เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการ ของชุมชน โดยมีการระดมทรัพยากรบุคคลในชุมชนให้มีส่วนร่วมจัดการศึกษาไม่ว่าจะเป็นใน เรื่องของการร่วมคิด กำหนดนโยบายและแผนพัฒนาโรงเรียนการมีส่วนร่วมในการเสริมสร้าง ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน และการส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนา

สถานศึกษาเพื่อนำไปสู่แนวทางการปรับปรุงและพัฒนาสถานศึกษาของตนเอง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2553 : 12 - 24)

การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยเป็นการจัดการศึกษาอีกรูปแบบหนึ่งที่จะต้องพัฒนาเด็กเล็กเพื่อเป็นการกระจายโอกาส การเตรียมความพร้อม และพัฒนาเด็กทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญาอย่างเหมาะสมตามวัย และเต็มตามศักยภาพ สามารถเตรียมความพร้อมเด็กเล็กเพื่อให้เด็กมีความพร้อมทางวุฒิภาวะ ตลอดจนเพื่อแบ่งเบาภาระของผู้ปกครองและเป็นพื้นฐานของการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นต่อไป โดยมีเป้าหมายในการบริหารและจัดการด้านการศึกษาเด็กเล็กให้มีคุณภาพตาม หลักวิชาการ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง และด้วยความร่วมมือของประชาชนในชุมชนท้องถิ่นนั้น ๆ เป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็ก ได้รับการดูแลที่ถูกต้องเหมาะสมและ ได้รับการฝึกฝนพัฒนาตามวัยและเต็มตามศักยภาพ เพื่อพัฒนาความพร้อมของเด็กในทุก ๆ ด้าน แบบองค์รวม ตามหลักจิตวิทยาพัฒนาการและหลักการจัดการศึกษาปฐมวัย (สำนักงานท้องถิ่นอำเภอจังหวัดจันทบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด, 2554 : 78)

ระบบบริหารจัดการศึกษา เป็นปัญหาหนึ่งที่ทำให้การจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยไม่บรรลุผลเป็นที่น่าพอใจของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งสาเหตุหลัก ประการหนึ่ง คือ ปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่าง ๆ ในการส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษาตลอดจนวิทยากรภายนอก และภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของเด็กในทุกวัย รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี ศิลปะ และวัฒนธรรมของท้องถิ่น และชาติ กล่าวคือสภาพการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่าง ๆ อยู่ในระดับต่ำ การดำเนินการไม่ประสบผลสำเร็จตามมาตรฐานการจัดการศึกษา กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่าง ๆ ซึ่งเป็น ตัวแทนของชุมชนปฏิบัติงานในหน้าที่ตามบทบาทของตนเองได้ไม่มาก เนื่องจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่าง ได้แก่ ครู ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษา ส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองเท่าที่ควร และยังเข้าใจว่าการจัดการศึกษาเป็นภารกิจของรัฐ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และหน่วยงานต้นสังกัดเท่านั้น ชุมชนยังไม่รู้สึกถึงความเป็นเจ้าของและเป็นส่วนหนึ่งของสถานศึกษา (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2547 : 3)

จากการประเมินคุณภาพการบริหารจัดการศึกษา และการมีส่วนร่วมของบุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอจังหวัดจันทบุรี จังหวัดร้อยเอ็ดสรุปได้ว่า ยังมีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวนหลายแห่งที่ยังขาดประสิทธิภาพทั้งงานวิชาการ งานมวลชนสัมพันธ์ ตลอดจน ขาดความร่วมมืออย่างจริงจังจากคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จึงส่งผลให้ความร่วมมือกันในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่างๆ ขาดประสิทธิภาพจะทำให้กระบวนการพัฒนาคุณภาพในด้านต่าง ๆ ไม่บรรลุวัตถุประสงค์และไม่มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมของผู้บริหาร นักวิชาการ และครูของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเอง โดยด้าน

การบริหารจัดการคือยังขาดระบบการควบคุม ติดตาม การประสานงานที่ดี ขาดการตรวจสอบ ความคุ้มค่าและความเหมาะสมของการใช้สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ ด้านบุคลากร คือ บางแห่งยังไม่มีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบในการดำเนินงานไว้ชัดเจน ขาดการแต่งตั้งคัดเลือก บุคลากรที่มีคุณภาพ ขาดการติดตามประเมินผลการทำงานของบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และอื่น ๆ ด้านอาคารสถานที่ ยังขาดตัวอาคารที่เพียงพอ เหมาะสม ภายในตัวอาคารไม่มีการจัดบรรยากาศในห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ความปลอดภัยยังขาดระบบในการดูแลความปลอดภัยที่จะเกิดขึ้นกับเด็กเมื่อเกิดภาวะฉุกเฉิน บุคลากรขาดทักษะในการปฐมพยาบาล ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรคือสื่อการเรียนรู้ยังไม่เพียงพอกับความต้องการของเด็ก ผู้บริหาร นักวิชาการ และครูผู้ดูแลเด็ก ยังไม่มีการวางแผนร่วมกันในการจัดกิจกรรมสำหรับการเรียนรู้ของเด็ก ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วนคือขาดการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ และด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ยังขาดการประสานงานร่วมกับชุมชนและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้ความช่วยเหลือในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ (สำนักงานท้องถิ่นอำเภอจันทาร จังหวัดร้อยเอ็ด. 2554 : 16)

สภาพการดำเนินงานในปัจจุบัน พบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอจันทาร จังหวัดร้อยเอ็ด ได้พยายามพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ เช่น จัดประชุมปฏิบัติการโดยเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ มีการนิเทศภายใน การประสานความร่วมมือระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในพื้นที่ เปิดโอกาสให้บุคลากรได้ศึกษาในระดับที่สูงขึ้น และขอความร่วมมือจากหน่วยงานและชุมชนในพื้นที่ช่วยเหลือปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้มีความสะอาด ปลอดภัย มีความเหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอน จัดทำรั้วกันขอบเขตเพื่อป้องกันอันตรายจากสิ่งไม่คาดคิด นอกจากนี้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การเชิญเข้าร่วมกิจกรรม เพื่อเปิดโอกาสให้ชุมชนและบุคคลที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมให้ความใส่ใจ แสดงความคิดเห็น แสดงความต้องการที่จะแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น โดยต้องให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในท้องถิ่นของตนเองเพื่อการพัฒนาด้านการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้เจริญก้าวหน้าและพัฒนาตามแนวทางมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใน 6 ด้าน และเพื่อประโยชน์สูงสุดแก่เด็กเล็กในท้องถิ่น (สำนักงานท้องถิ่นอำเภอจันทาร จังหวัดร้อยเอ็ด. 2557 : 19) ดังนั้น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอจันทาร จังหวัดร้อยเอ็ดจะต้องรับผิดชอบภารกิจดำเนินการจัดการศึกษาให้ได้คุณภาพ และมาตรฐาน เพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นสถานศึกษาแห่งแรกที่มีคุณภาพและมีมาตรฐานสามารถให้บริการตอบสนองด้านการจัด

การศึกษาแก่เด็กปฐมวัยอย่างทั่วถึง ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อเป็นแนวทาง ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้มีมาตรฐานและ มีคุณภาพ เป็นไปในแนวทางเดียวกัน (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. 2553 : 1 - 2)

ผู้วิจัยซึ่งปฏิบัติหน้าที่ทำการสอนระดับปฐมวัย ในการอบรมเลี้ยงดู จัดประสบการณ์ และส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ให้นักเรียนระดับปฐมวัยได้มีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย - จิตใจ สังคมและสติปัญญา ทั้งนี้ยังมีส่วนร่วมในการดูแลความเรียบร้อย ตลอดจนประสานงาน การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และร่วมรับผิดชอบงานวิชาการและมวลชนสัมพันธ์ ซึ่งผู้วิจัยได้มองเห็นว่าตราบใด ที่ความร่วมมือหรือความสัมพันธ์ได้ลดน้อยถอยลงไปเรื่อย ๆ ประสิทธิภาพหรือ ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการด้านต่าง ๆ ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กย่อมด้อยลง ไปทุกที จึงมีความต้องการที่จะศึกษาเพื่อทำการวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมการจัดการศึกษาใน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ว่ามีส่วนร่วมในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างไรบ้าง มีปัญหาหรือ ความต้องการอะไร และเมื่อทำการวิจัยได้สำเร็จลงแล้วก็จะทราบได้ว่า มีผลเป็นอย่างไรบ้างและ จะนำผลการวิจัยนี้ไปเป็นข้อมูลและข้อชี้แนะในการพัฒนาการมีส่วนร่วมต่อไป

คำถามการวิจัย

1. ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอจันทหาร จังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับใด

2. ข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอจันทหาร จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นอย่างไร

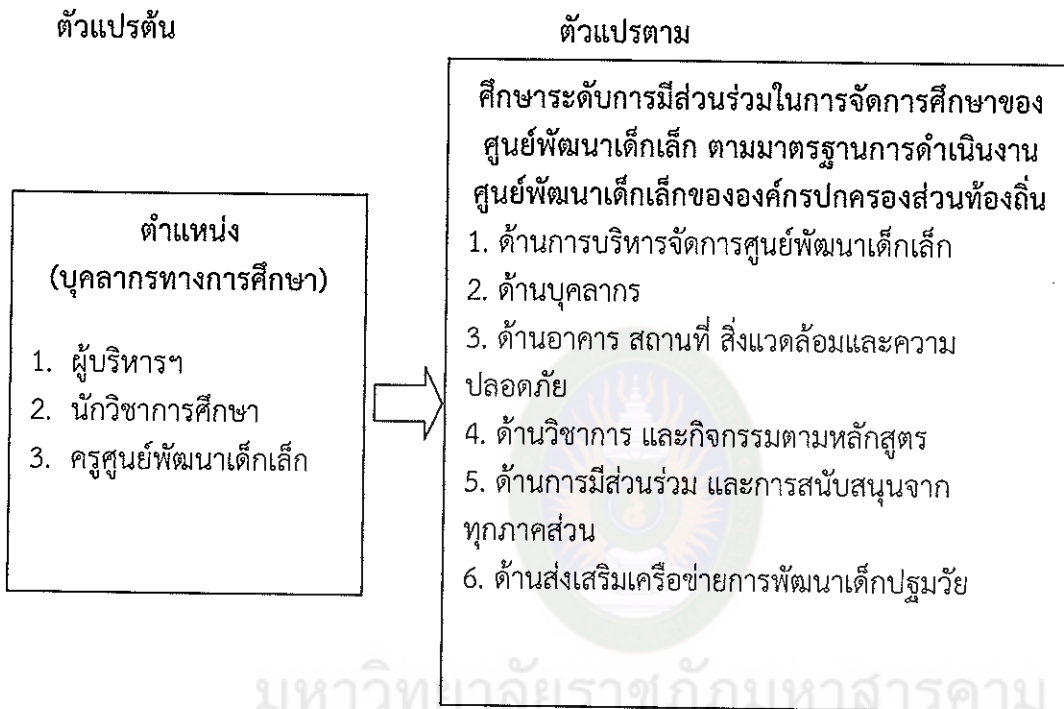
วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอจันทหาร จังหวัดร้อยเอ็ด

2. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็ก เล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอจันทหาร จังหวัดร้อยเอ็ด

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยจากมาตรฐานการดำเนินงาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. 2553 : 2) นำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย (Conceptual Framework) ได้ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหาร นักวิชาการการศึกษา ครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในเขตอำเภอจังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 60 คน จากองค์การบริหารส่วนตำบล 4 แห่ง จากเทศบาลตำบล 4 แห่ง จำนวน 14 ศูนย์ จำแนกตามตำแหน่งทางการศึกษาของบุคลากร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้ (สำนักงานท้องถิ่น อำเภอจังหาร. 2556) โดยเลือกแบบเจาะจง

ผู้บริหาร ฯ	จำนวน 8 คน
นักวิชาการศึกษา	จำนวน 8 คน
ครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	จำนวน 44 คน

2. เนื้อหาที่นำมาใช้ในการวิจัย

มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. 2553 : 2) โดยแบ่งมาตรฐาน ออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้

- 2.1 ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- 2.2 ด้านบุคลากร
- 2.3 ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย
- 2.4 ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร
- 2.5 ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน
- 2.6 ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

3. พื้นที่เป้าหมายของการวิจัย

พื้นที่เป้าหมายของการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอจังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด

4. ขอบเขตระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ระยะเวลาในการวิจัย ระหว่างเดือน เมษายน - กรกฎาคม พ.ศ. 2557

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา หมายถึง กระบวนการทำงานที่บุคคลหรือคณะบุคคลปฏิบัติกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งร่วมกันในองค์กรหรือหน่วยงานให้บรรลุจุดประสงค์ตามที่กำหนดไว้ โดยร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมรับผิดชอบ ร่วมตัดสินใจร่วมแก้ปัญหา ร่วมสนับสนุน และให้ข้อเสนอแนะในการบริหารการศึกษา ซึ่งในที่นี้ หมายถึง การส่งเสริมให้นักวิชาการ ครู ผู้ดูแลเด็ก และคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอจังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด ให้มีความรู้ความเข้าใจต่อการจัดการศึกษา เห็นความสำคัญของการศึกษา และเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดและพัฒนาการศึกษาประกอบด้วย

1.1 ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง การมีส่วนร่วมจัดทำแผนการใช้งบประมาณ ตรวจสอบการทํ้าบัญชีรับ-จ่ายเงินของศูนย์ฯ เป็นกรรมการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ ตามแผนงบประมาณ เป็นกรรมการในการจัดซื้ออาหารเพื่อนำมาประกอบอาหาร

เลี้ยงเด็กนักเรียน เป็นกรรมการจัดซื้ออาหารเสริม (นม) หากกองทุนช่วยเหลืออาหารกลางวัน นักเรียน จัดหางบประมาณอุดหนุนจากภาคเอกชน มูลนิธิชุมชนสมาคมอื่น ๆ เพื่อมาสนับสนุน การดำเนินงานของศูนย์ฯ รวมทั้งการมีส่วนร่วมในการบริจาคเงิน วัสดุอุปกรณ์ แรงงานสนับสนุน การดำเนินงานและพัฒนาศูนย์ฯ มีส่วนเกี่ยวข้องในการเก็บรักษาเงิน และรับทราบผลการใช้ จ่ายเงินทุกประการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

1.2 ด้านบุคลากร หมายถึง การเข้าร่วมการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับนโยบาย แนวทางการดำเนินงานของศูนย์ฯ เข้าร่วมในการคัดเลือกครูพี่เลี้ยง ที่มีความรู้ความสามารถอย่าง เหมาะสม ประเมินผลการปฏิบัติงานของครูพี่เลี้ยง ช่วยรายงานความประพฤติของครูพี่เลี้ยงใน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ทราบ ร่วมจัดให้มีการศึกษาดูงาน ศูนย์ฯ อื่น ๆ ที่ได้มาตรฐานเพื่อนำมา ปรับปรุงพัฒนา ประชุมคณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ เป็นกรรมการพิจารณาคัดเลือกบุคลากร ในศูนย์ฯ เข้ารับการศึกษา ดูงาน ประสานกับส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กร เอกชน บุคคลเพื่อให้ความช่วยเหลือด้านงบประมาณและสิ่งของ ให้คำปรึกษาหารือ แนะนำ ควบคุมดูแลการดำเนินงาน

1.3 ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย หมายถึง ร่วมมือในการ สร้างหรือจัดให้มีอาคารเรียนมั่นคง แข็งแรงปลอดภัย จัดสภาพแวดล้อม การจัดสถานที่เล่น กลางแจ้งหรือสนามเด็กเล่นพร้อมอุปกรณ์ต่าง ๆ จัดหาน้ำดื่ม น้ำใช้และภาชนะที่สะอาด สร้างห้องน้ำที่สะอาด หาวัสดุอุปกรณ์ในการประกอบอาหารและภาชนะ ร่วมในการจัดให้มีห้อง กิจกรรม ห้องนอน ห้องอาหาร ห้องพยาบาล ร่วมจัดให้มีที่เก็บสิ่งปฏิกูลทั้งภายในและภายนอก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

1.4 ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร หมายถึง การมีส่วนร่วมในการจัด กิจกรรมและประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยให้เกิดความพร้อมในด้านต่าง ๆ การเข้าร่วมจัดทำ ตารางกิจกรรมประจำวันให้กับเด็ก สสำรวจรายชื่อเด็กในชุมชนเพื่อส่งเข้ารับการศึกษา พร้อมในศูนย์ฯ ร่วมจัดทำทะเบียนนักเรียนหรือตรวจสอบความถูกต้องและเป็นปัจจุบัน ตรวจสอบติดตามผลการพัฒนาการของเด็กนักเรียน ควบคุมการทำงานผลการพัฒนาด้านต่าง ๆ ของเด็กให้ผู้ปกครองทราบ รายงานผลการดำเนินงานของศูนย์ฯ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ มี ส่วนรับรู้บริการจัดทำบันทึกสุขภาพของเด็ก จัดหาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ประกอบการเรียนการสอน อย่างเพียงพอ

1.5 ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน หมายถึง การมีส่วน ในการประสานงานกับชุมชนในการจัดตั้งศูนย์ฯ ประชุมกับผู้ปกครอง ชักชวนผู้ปกครองเข้าร่วม ในการดำเนินงาน ร่วมจัดนิทรรศการ เข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญต่าง ๆ เป็นผู้นำชุมชนในการ

ช่วยเหลือการดำเนินงาน แจ้งข่าวสารทางสื่อต่าง ๆ ร่วมวางแผนจัดตั้งกลุ่ม ชมรม เพื่อสนับสนุนช่วยเหลือในการดำเนินกิจกรรมทางศาสนาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

1.6 ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย หมายถึง มีส่วนร่วมในการวางแผนเครือข่ายพัฒนาเด็กปฐมวัย ส่งเสริมการสร้างเครือข่าย สนับสนุนการจัดประชุมเพื่อกำหนดแผนความร่วมมือการดำเนินงานของกลุ่มเครือข่าย แจ้งข่าวสารประชาสัมพันธ์งานพัฒนาเครือข่ายให้ประชาชนทราบ ร่วมประชุมกับกลุ่มเครือข่าย ช่วยเหลือในการดำเนินกิจกรรมกลุ่มเครือข่าย ร่วมจัดนิทรรศการแสดงผลงานและผลการดำเนินงาน ประสานงานกับกลุ่มเครือข่าย ร่วมวิเคราะห์ปัญหา และมีส่วนร่วมในการจัดหางบประมาณอุดหนุนเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของกลุ่มเครือข่าย

2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายและเป็นหน่วยงานของรัฐ ได้แก่ องค์กรบริหารส่วนตำบล 4 แห่ง เทศบาลตำบล 4 แห่ง ในอำเภอจันทหาร จังหวัดร้อยเอ็ด

3. ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง นายกองการบริหารส่วนตำบล รองนายกองการบริหารส่วนตำบล นายกเทศมนตรี และรองนายกเทศมนตรี ซึ่งเป็นคณะผู้บริหารตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 และ พรบ. เทศบาล (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546 ในเขตพื้นที่อำเภอจันทหาร จังหวัดร้อยเอ็ด

4. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง สถานที่ดูแลและให้การศึกษาเด็ก อายุระหว่าง 2-5 ปี มีฐานะเทียบเท่าสถานศึกษา เป็นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งเองและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของส่วนราชการต่าง ๆ ที่ถ่ายโอนให้อยู่ในความดูแลรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอจันทหาร จังหวัดร้อยเอ็ด

5. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง บุคลากรที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นคัดเลือกและแต่งตั้งจากครูผู้ดูแลเด็กเพื่อปฏิบัติหน้าที่รับผิดชอบดูแลบุคลากรและการดำเนินงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

6. นักวิชาการศึกษา หมายถึง บุคลากรที่ดำรงตำแหน่งหัวหน้ากองการศึกษาหรือนักวิชาการ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอจันทหาร จังหวัดร้อยเอ็ด

7. ครูผู้ดูแลเด็ก หมายถึง บุคลากรที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นคัดเลือกและแต่งตั้งจากผู้ที่มีคุณสมบัติ ตามหลักเกณฑ์ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ในการอบรมเลี้ยงดู ประสพการณ์ และส่งเสริม พัฒนาการการเรียนรู้ ให้เด็กเล็กมีความพร้อมด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบระดับการมีส่วนร่วมการจัดการศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอจันทหาร จังหวัดร้อยเอ็ด
2. ได้แนวทางการมีส่วนร่วมการจัดการศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอจันทหาร จังหวัดร้อยเอ็ด ในมุมมองที่หลากหลายมิติที่ผู้เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้เป็นฐานคิดในการวางแผนเพื่อพัฒนา
3. ได้ข้อเสนอแนะและข้อสารสนเทศเกี่ยวกับการดำเนินงานเพื่อพัฒนาการมีส่วนร่วมการจัดการศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพิ่มมากขึ้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY